

Sygn. akt V CSK 733/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa Z. K.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "Z." w U.
o uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 24 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 225/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa Z. w U. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 czerwca 2014 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej z dnia 21 stycznia 2014 r., którym Sąd uchylił uchwałę nr [...] rady nadzorczej pozwanej Spółdzielni z dnia 21 marca 2013 r. oraz uchwałę nr [...] walnego zgromadzenia pozwanej Spółdzielni z dnia 25 maja 2013 r. w przedmiocie wykluczenia powódki z rejestru członków Spółdzielni. Powołując się na obie podstawy określone w art. 398³ § 1 k.p.c., skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazała na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Twierdziła, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, a równocześnie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. Wątpliwości te, zdaniem skarżącej, dotyczą następujących kwestii:

- „...wykładni pojęcia winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, które nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami – na gruncie art. 24 § 2 Prawa spółdzielczego, w szczególności w zakresie wskazania kryteriów, decydujących o stwierdzeniu winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa,

czyli określenia granicy pomiędzy zachowaniem członka spółdzielni, które daje się pogodzić z postanowieniami statutu lub dobrymi obyczajami oraz takim zachowaniem, które uzasadnia wykluczenie, a także konieczności brania pod uwagę w ramach tych kryteriów kryterium indywidualnej świadomości członka spółdzielni, wynikającej z pełnienia przez niego funkcji w organach spółdzielni...”;

- „...określenia zakresu kognicji Sądu, rozpatrującego odwołanie członka od uchwały w sprawie wykluczenia ze spółdzielni, w aspekcie określenia Spółdzielni w art. 1 § 1 Prawa Spółdzielczego jako dobrowolnego zrzeszenia nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą, i w aspekcie zdania drugiego art. 24 § 2 Prawa Spółdzielczego, który stanowi, że Statut określa przyczyny wykluczenia – a mianowicie, czy Sąd, rozpatrując odwołanie, może stwierdzić, pomimo zajścia przyczyny, określonej w postanowieniach Statutu, jako przyczyna wykluczenia członka ze spółdzielni, że stanowi ona zbyt dotkliwą sankcję w stosunku do członka spółdzielni...”;

- „...określenia, czy w sytuacji, kiedy prawomocny wyrok Sądu stwierdza obowiązek działania członka spółdzielni, zgodny z postanowieniami statutu, za których naruszenie członek został wykluczony, Sąd, rozpatrujący odwołanie członka od uchwały o wykluczeniu ze spółdzielni, biorąc pod uwagę związanie prawomocnym orzeczeniem na podstawie art. 365 § 1 Kodeksu Postępowania Cywilnego, ma prawo przyjąć, że naruszenie przez członka postanowień statutu nie miało charakteru winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa...”.

Analiza wywodów zawartych skardze kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżąca nie przytoczyła przekonujących argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie wskazanych przez nią przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

W art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. chodzi o zagadnienie obejmujące poważną wątpliwość prawną i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla praktyki sądowej oraz dla rozstrzygnięcia złożonej skargi. Skarżący, wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości

interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej.

Z kolei wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, skarżący powinien wykazać, że przepisy potrzebne do rozstrzygnięcia skargi wywołują poważne wątpliwości interpretacyjne i wyjaśnić, na czym one polegają albo wykazać, że przepisy te wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. W obu wypadkach chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżąca sporządziła bardzo rozległe uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, obejmujące prezentację niektórych poglądów wyrażanych w nauce prawa oraz wybranych orzeczeń Sądu Najwyższego wraz z fragmentami ich uzasadnień. Wywody te nie przekonują jednak o występowaniu przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Skarżąca nie wskazała w nich na poważne wątpliwości natury prawnej, a jedynie na potrzebę dokonania oceny przedstawionego stanu faktycznego i zajęcia stanowiska. Zaprezentowała wybrane poglądy na wyłaniające się kwestie prawne oraz własną ocenę stanu faktycznego, a formułowane pytania, na które *notabene* w większości sama udziela odpowiedzi, świadczą o tym, że chodzi jej tylko o poddanie zaskarżonego wyroku kontroli kasacyjnej, a nie o rozstrzygnięcie zagadnień prawnych o istotnym znaczeniu dla praktyki sądowej.

Uszło też uwagi skarżącej, że poruszona przez nią problematyka była niejednokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Tylko przykładowo można tu wskazać na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 1991 r., III CZP 127/91 (OSNCP 1992, nr 6, poz. 105) oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 1973 r., I CR 1242/73 (OSNCP 1974, nr 5, poz. 91), z dnia 24 stycznia 1995 r., II CRN 150/94 (nie publ.), z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 34/97 (OSNC 1997, nr 6-7, poz. 94), z dnia 23 kwietnia 1998 r., I CKN 631/97 (nie publ.), z dnia 16 lipca 1998 r., I CKN 792/97 (nie publ.), z dnia 12 października 2001 r., V CKN 461/00 (OSNC 2002, nr 9, poz. 110), z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN 789/00

(nie publ.), z dnia 10 października 2002 r., V CKN 1253/00 (OSNC 2004, nr 2, poz. 22), z dnia 26 września 2003 r., IV CK 32/02 (nie publ.), z dnia 26 września 2007 r., IV CSK 122/07 (OSNC-ZD 2008, nr C, poz. 74) i z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 59/09 (nie publ.).

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.